

GENEL GEREKÇE

209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanuna 11/1/2001 tarihli ve 4618 sayılı Kanun ile bir fıkra eklenerek, Sağlık Bakanlığına bağlı birinci basamak sağlık kuruluşları dahil bütün sağlık kurum ve kuruluşları döner sermayeli işletmeler haline dönüştürülmüştür. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 27 nci maddesiyle 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle döner sermayeli işletmelerde görev yapan personele döner sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılmaktadır. Ancak, 2003 yılından itibaren Bütçe Kanunlarında yapılan düzenlemelerle Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında döner sermayeden yapılan ödeme performansa bağlanarak, yapılan ikincil düzenlemelerle de uygulama istikrar kazanmış durumdadır. Dolayısıyla Bütçe Kanunlarıyla yıllık olarak yapılmakta olan düzenlemelerin 209 sayılı Kanuna taşınması suretiyle uygulamanın süreklilik kazanması önem taşımaktadır.

Diğer taraftan, 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 31 inci maddesinin (c) fıkrası ile Sosyal Sigortalar Kurumu, Bağ-Kur ve Yeşil-Karta tabi hastalara, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarınca 31/12/2005 tarihine kadar sağlanan tedavi hizmetlerinden bedeli ödenmemiş olanlar terkin edilmiş bulunmaktadır. 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 31 inci maddesinin (c) fıkrasında yer alan 31/12/2005 tarihinin 31/12/2004 olarak değiştirilmesi suretiyle, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarının mali sıkıntı ile karşılaşmadan sağlık hizmetlerinin kaliteli bir şekilde yürütülmesinin devamının sağlanması amaçlanmaktadır.

Yukarıda açıklanan gerekçelere dayanılarak işbu Kanun teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 27 nci maddesiyle 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle döner sermayeli işletmelerde görev yapan personele döner sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılmaktadır. Ancak, 2003 yılından itibaren Bütçe Kanunlarında yapılan düzenlemelerle Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında döner sermayeden yapılan ödeme performansla bağlanarak, yapılan ikincil düzenlemelerle de uygulama istikrar kazanmış durumdadır. Dolayısıyla Bütçe Kanunlarıyla yıllık olarak yapılmakta olan düzenlemelerin 209 sayılı Kanuna taşınması suretiyle uygulamanın süreklilik kazanması amaçlanmaktadır.

Sağlık hizmetlerinin iyileştirilebilmesi, daha verimli ve daha kaliteli bir biçimde sunulabilmesi için, döner sermayeden yapılmakta olan ek ödemenin, personelin unvanı, görevi, çalışma şartları, hizmete katkısı, performansı ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler, özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi kriterler çerçevesinde sağlık hizmetlerinde yapacağı işe ve göstereceği başarıya göre yapılarak sağlık kurumlarındaki sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşvik edilmesi sağlanmaya çalışılmaktadır.

Personelin kuruma sağladığı fiili katkıyı esas alan ve bu katkıya dayalı ölçülebilir performans esası getirilerek, ödemeler seyyanen değil, personelce kuruma sağlanan katkı ve performansla göre yapılması amaçlanmaktadır. Performans ve fiili çalışma ilkelerine ağırlık verilerek hizmete daha fazla katkı sağlayan personelin daha fazla ek ödeme alması imkanı getirilerek sağlık hizmetlerinin kalitesinin artırılması sağlanacaktır.

Sağlıkta Dönüşüm Projesi çerçevesinde kamu hastanelerimizde kaliteli, verimli sağlık hizmeti sunumunu sağlamak, bu hastanelere son model modern cihazları kazandırmak, nitelikli sağlık personeli bulundurmak ve hekimlerin sadece kamuda hizmet sunmalarını teşvik etmelerini özendirmek istenilmektedir.

Personel performansı ve çalışması ile hizmete sağlayacağı katkıya göre ek ödeme yapılarak hem personelin teşviki ile teşvik uygulaması hayata geçirilerek performansın artırılması, hem de hizmet sunumundaki kalite ve verimin artırılarak hastanelerde oluşan uzun kuyrukların önlenmesi, hasta memnuniyetinin sağlanması amaçlanmıştır.

Ayrıca, bu kurumlarda çalışan personelin ek ödemedan yararlanırken Bakanlık Merkez Teşkilatında çalışan personelin ek ödemedan yararlanamaması personelin motivasyonunu olumsuz etkilemekte ve Bakanlık merkezine taşra teşkilatlarından ihtiyaç duyulan bilgili ve tecrübeli personel alınamamaktadır. Sağlık hizmetlerinin teknik ve tıbbi bilgiyi gerektirmesi sebebiyle, personelin birçoğu, sağlık hizmetleri sınıfı orijinli olmakla birlikte geçici veya asli görevle Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşlarının merkezinde görev yapmakta ve bunların sağlık kurumu ve kuruluşları ile ilgili bütün iş ve faaliyetlerin yürütülmesinde belirleyici olmaktadır. Bu itibarla, hizmette kalite ve verimliliğin artırılması bakımından, 209 sayılı Kanunda değişiklik yapılması öngörülmüş ve böylelikle, merkez teşkilatında 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan personele belirli oranda ek ödeme yapılması ve ayrıca sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşvik edilmesi, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imkanlarıyla karşılayamadıkları ihtiyaçlarının giderilmesi, bölgeler arası gelişmişlik farklarının ortadan kaldırılması, birinci basamak ve koruyucu sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi amaçlanmıştır.

Sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, modern çağın gereklerine uygun, çağdaş, kaliteli, verimli ve etkin sağlık hizmeti sunumunun teşvik edilmesi, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imkanları ile karşılayamadıkları ihtiyaçların giderilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, birinci basamak sağlık kuruluşlarının desteklenmesi, bölgeler arası gelişmişlik farklarının ortadan kaldırılması ve Sağlık Bakanlığı Merkez Teşkilatında görev yapan memurlar ile sözleşmeli personele ek ödemede bulunulması amaçlarına yönelik olarak, Sağlık Bakanlığınca yapılacak giderlere, Sağlık Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlarının da katılımının sağlanması, belirtilen hedeflere ulaşılabilme noktasında büyük önem arz etmektedir.

Sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, modern çağın gereklerine uygun, çağdaş, kaliteli, verimli ve etkin sağlık hizmeti sunumunun tüm kurumlara kazandırılması, ihtiyaçların en kısa sürede temini amacıyla Sağlık Bakanlığının belirleyeceği mali durumu zayıf olan döner sermayeli işletmelere, mali durumu iyi olan döner sermayeli işletmelerden karşılıksız veya borç olarak nakit aktarılabilmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle, özellikle son dönemde SSK Başkanlığından devralınan kurumların, fiziki çevre, teknik donanım ve hizmet sunum şartlarının iyileştirilerek kendi kendilerine yeter hale getirilebilmelerinin yanı sıra, malî yetersizlikler içerisinde bulunan ve hizmeti sınırlı şartlarda sürdürmek durumunda bulunan diğer kurumların da teknik araç ve gereç teçhizat bakımından yeniden yapılandırılması ve kapasite artırımı imkanı doğacaktır.

Sağlık hizmetlerinin kesintisiz ve ertelenemez nitelikte olması karşısında kurumlarımızın zorunlu ihtiyaçlarının temininde ve ödemesinde güçlüğü düşmesinin, ayrıca icra takibi ve bir kısım faiz giderlerine muhatap olmasının önlenmesi ülke genelinde sağlık hizmetlerinin kesintisiz kaliteli ve verimli bir biçimde sürdürülebilmesi amaçlanmaktadır.

Karşılıksız veya borç olarak nakit aktarma işlemleri kurumlarımızın mali durumları, kurumun toplam borcu, alacakları, hizmet sunulan hasta portföyü, mevcut nakdi durumu ile rutin cari giderleri dikkate alınarak gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Maddenin (a) bendi ile, 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 31 inci maddesinin (c) fıkrasında yer alan, 31/12/2005 tarihinin 31/12/2004 olarak değiştirilmesi suretiyle, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarının mali sıkıntı ile karşılaşmadan sağlık hizmetlerinin kaliteli bir şekilde yürütülmesinin devamının sağlanması amaçlanmaktadır. Maddenin (b) bendi ile, 1 inci maddede yer alan düzenleme nedeniyle 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 32 nci maddesinin (d) fıkrasında yer alan aynı içerikteki düzenleme yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**209 SAYILI SAĞLIK BAKANLIĞINA BAĞLI SAĞLIK KURUMLARI
İLE ESENLENDİRME (REHABİLİTASYON) TESİSLERİNE VERİLECEK DÖNER
SERMAYE HAKKINDA KANUN İLE 2006 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
KANUNUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkraları yürürlükten kaldırılmış, maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden, döner sermayeli sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli olan memurlar ile bu kurum ve kuruluşlarda 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personeline ve 13/12/1983 tarihli ve 181 sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin ek 3 üncü maddesine göre istihdam edilen sözleşmeli personele mesai içi veya mesai dışı ayrımı yapılmaksızın ek ödeme yapılabilir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödemenin oranı ile esas ve usûlleri; personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, serbest çalışıp çalışmaması ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yukarıdaki fıkroda yer alan hükme göre personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden personele bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı hariç) toplamının, pratisyen tabip ve dış tabiplerinden serbest çalışanlara yüzde 250'sini, serbest çalışmayanlara yüzde 500'ünü, uzman tabip, Tıpta Uzmanlık Tüzüğünde belirtilen dallarda bu Tüzük hükümlerine göre uzman olanlar ve uzman dış tabiplerinden serbest çalışanlara yüzde 350'sini, serbest çalışmayanlara yüzde 700'ünü, serbest çalışmayan klinik şef ve şef yardımcılarına yüzde 800'ünü, diğer personele ise yüzde 150'sini geçemez. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, kemik iliği nakil ünitesi ve acil servis gibi özellikli hizmetlerde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personeline yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali sağlık personeli esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme, hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez.

Personelin katkısı ile elde edilen döner sermaye gelirlerinden, o birimde görevli personele yapılacak ek ödeme toplamı, ikinci ve üçüncü basamak sağlık kurumlarında, ilgili birimin carî yıldaki döner sermaye gelirinin yüzde 50'sini, birinci basamak sağlık kuruluşlarında ise, ilgili birimin carî yıldaki döner sermaye gelirinin yüzde 65'ini aşamaz.

Sağlık Bakanlığına bağlı döner sermaye işletmeleri, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşvik edilmesi, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imkânlarıyla karşılayamadıkları ihtiyaçların giderilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, birinci basamak sağlık kuruluşlarının desteklenmesi ve Bakanlık merkez teşkilatında görev yapan memurlar ile sözleşmeli personele ek ödemede bulunulması amacıyla Bakanlıkça yapılacak giderlere iştirak etmek için aylık gayrisafi hasılatтан aylık tahsil edilen tutarın yüzde 2'sini geçmemek üzere Sağlık Bakanlığınca

belirlenecek oranı Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarırlar. Bu hesapta toplanacak tutarların dağılım ve harcanmasına ilişkin kriterler ile personele yapılacak ek ödemenin oran, esas ve usûlleri Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlenir. Personele yapılacak ek ödemenin tutarı, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) yüzde 200'ünü geçemez. Ek ödeme tutarı; görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, çalışma süresi, personelin sınıfı, kadro unvanı, derecesi ve atanma biçimi gibi kriterler ile personele aylık ve özlük hakları dışında ilgili mevzuatına göre yapılan diğer ilave ödemeler dikkate alınarak belirlenir. Merkez teşkilatında görev yapan personele bu fıkra kapsamında yapılacak toplam ek ödeme, döner sermaye işletmelerinden cari yılda aktarılan tutarın yüzde 50'sini geçemez ve bu ödemeler gelir vergisine tâbi tutulmaz.

4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesine göre Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında görevlendirilenler, aynı maddede belirtilen ilave ödemelerden yararlanmamak kaydıyla, Bakanlık merkez veya bağlı sağlık kurum ve kuruluşunda görev yaptıkları unvan için belirlenen ek ödemedan faydalandırılır.

Birinci basamak ve koruyucu sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi ve bölgelerarası gelişmişlik farklarının giderilmesi amacıyla, döner sermayeli işletmelerden uygun görülenlerin merkeze aktaracağı payı yüzde 4'e kadar yükseltmeye Sağlık Bakanı yetkilidir. 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Kanun kapsamında, aile hekimliği uygulamasına geçilen illerde, il sağlık müdürlüğü ve birinci basamak sağlık hizmeti sunan kurum ve kuruluşlarda çalışan personele (aile hekimi ve aile sağlığı elemanı olarak çalışanlar hariç) merkeze aktarılan yüzde 2 oranına kadar olan paya ilave olarak alınacak paydan karşılanmak ve unvanlarına göre dördüncü fıkroda belirtilen oranları geçmemek üzere Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirlenecek esas ve usûllere göre ek ödeme yapılabilir. Merkeze aktarılan yüzde 2 oranına kadar olan paya ilave olarak alınacak tutarlar, bu fıkroda belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz.

Döner sermayeli işletmelerin malî imkânı elverişli olanlarından, malî durumu yetersiz olanlara karşılıksız veya borç olarak kaynak aktarmaya Sağlık Bakanı yetkilidir."

MADDE 2- 27/12/2005 tarihli ve 5437 sayılı Kanunun;

a) 31 inci maddesinin (c) fıkrasında yer alan "31/12/2005" ibaresi "31/12/2004" şeklinde değiştirilmiştir.

b) 32 nci maddesinin (d) fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanunun;

a) 2 nci maddesinin (a) bendi 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) Diğer hükümleri 1/4/2006 tarihinde,

Yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GIBİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü

